

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллик куни — 1991 йил 1 сентябрдан чиқа бошлаган

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар кўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Соғлом авлод учун» Халқаро жамғармаси

ҲАЗРАТ НАВОИЙГА ЭҲТИРОМ

Истиқлол йилларида неча минг йиллик тарихга эга миллий анъаналаримиз, бебаҳо қадриятларимиз қайта тикланди. Буюк бобокалонимиз Алишер Навоий ҳазратларининг таваллуд кунлари юртимизда кенг нишонланиши, ул зотнинг руҳи покларига ҳурмат-эҳтиром кўрсатилиши ҳам аини шундай анъаналар сирасига киради.

Мана ўн бир йилдирки, қай фасл бўлмасин, улуғ шоир шарафига барпо этилган Миллий боғ мажмуи марказидаги бобокалонимиз ҳайкали пойидан турфа гуллар аримайди.

9 феврал куни бу ерда беназир бобокалонимиз таваллуднинг 561 йиллигига бағишланган тантанали маросим бўлиб ўтди.

Тадбирда сўзга чиққан Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон халқ шоири, Ёзувчилар уюшмаси раиси А. Орипов, навоийшунос олима С. Фаниева, Ёзувчилар уюшмаси раисининг ўринбосари С. Саййид ва бошқалар Алишер Навоий номини элимиз асрлар

оша қалб гавҳари янглиғ асраб-авайлаб келаётганини алоҳида таъкидлашди. Айниқса, мустақиллик йилларида буюк бобомизнинг бой маънавий меросини ўрганишдек хайрли иш мамлакатимиз Президенти Ислам Каримовнинг доимий эътиборида бўлиб, бу эзгу юмушга давлат миқёсида аҳамият берилаётгани таҳсинга лойиқдир.

Тантанали маросимда шоир ҳайкали пойига гуллар қўйилди. Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Х. Султонов, Бош вазир ўринбосари Х. Кароматов иштирок этди.

ЎЗА

Шофиркон туманидаги Алишер Навоий номидаги ўрта мактабда навоийхонлик кечаси

ўтказилди. Анжуманга катта тайёргарлик кўрилиб, Алишер Навоийнинг шоҳ асари «Хамса» га мурожа-

ат қилинди. Асардаги Фарҳод ва Ширин, Лайли ва Мажнун образлари ўқувчилар томонидан саҳнада ўз аксини топди. Буюк шоирнинг ўлмас ғазаллари янгради.

Республика Фанлар Академиясида А. Навоий номидаги Тил ва адабиёт институти ҳамда Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси ҳамкорлигида Алишер Навоий адабий ва илмий меросини ўрганишга бағишланган анжуман бўлиб ўтди. Унда профессор Тура Мирзаев ва бошқа навоийшунос олимлар мир Алишер Навоийнинг ижоди ва ҳаётига оид маърузалар қилишди. Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов навоийшунос олимларга бағишланган шеърини ўқиб берди.

Тошкентдаги «Турон» кутубхонасида Алишер Навоийга бағишланган анжуман ўтказилди.

Навоий «Хамса»сининг ёзилганига беш юз йилдан ортиқ вақт ўтди, - деди Ўзбекистон халқ ёзувчиси Пиримкул Қодиров. - Шу вақтлар давомида унинг айтганлари чиндан ҳам эл-юртга марғуб, кўнгилларга маҳбуб ўлди. Алишер Навоий тасаввуф таълимотига эътиқоди баланд бўлганлиги боис ўзи ҳақида жуда кам маълумот қолдирган. Унинг шахсиятини ўрганиш биз ёзувчилар учун ҳам қарз, ҳам фарздир.

Анжуманда шоир ғазаллари янгради. Ўзбекистон халқ артисти Зикир Муҳаммаджонов шоир сиймосини саҳнада яратган актёрлар хусусида сўзлаб берди.

«ТУРКИСТОН-ПРЕСС»

НУРОНИЙ ЧЕҲРАЛАРДА НУРЛИ ТАБАССУМ

Кексаларимиз билан уйимиз обод, кўнглимиз шод. Умрини ҳалол меҳнатда ўтказиб, ували-жували бўлган, иззат-ҳурматга лойиқ отахону онахонлар бор хонадон файзли, фариштали.

Шайхонтоҳур тумани «Ипакчи» маҳалласида истиқомат қилаётган Абдуҳакимовлар оиласи ибратли оилалардан. Маъсуд ҳожи ота Абдуҳакимов ва Василя ая Алиеваларнинг сермазмун саҳифаларга тўлиқ умр йўллари нурга, шукроналикка бурканган.

Биргаликда аҳил умргузаронлик қилаётган бу ажойиб нурунийларимизнинг ҳар иккаловлари ҳам умрларининг деярли ярмини Ипакчилик илмий-текшириш институтида тадқиқотлар, изланишлар олиб боришга сарфладилар.

Фарзандлари ҳам - 2 ўғил, 3 қиз - илмга чанқоқ бўлиб ўсишди. Катта ўғил - Абдуллоҳ - жарроҳ, ҳозир Москва Онкология илмий марказида докторлик ишини ёқлаш арафасида. Кичик ўғил - Асадуллоҳ Тошкент вилояти Онкологик марказида ишлайди. Келинлар - Матлубахон - болалар шифокори, Феруза - ти-

кувчи. Қизлари Муборак, Муҳаббат ва Маҳбуба ҳам хунарли, ўз хонадонларини, ота уйдан олган тарбиялар билан гулла-тиб-яшнатиб юришибди.

12 набиранинг сеvimли бобоси Маъсуд ҳожи ота нафақада бўлишига қарамай, вақтини бекор ўтказмаётгани йўқ. Матбуот дўконларининг би-

рида элга зиё тарқатишдек иш билан банд. «Инсон учун ҳаётдаги энг катта бахт-фарзанд-

2002 йил — Қарияларни қадрлаш йили

ларни Ватанга муҳаббатли қилиб камолга етказиш. Утган умрингдан қониқшинг, - дейди Маъсуд ҳожи ота.

- «Уригидан данаги ширин», деганларидек, набираларим

билан бирга бўлсам, бор чарчокларим тарқаб кетади. Албатта шундай ширин болакайларнинг оналарини-келиндаримни ҳам ўз қизимдек яхши кўраман, - дейди набиралар қуршовида ўтирган Василя ая.

Қайнотали - қайнонали уй ўзига яраша файзли бўларкан, - дейди хонадоннинг кат-

та келини Матлубахон. - Икки овсин мана неча йилдирки бир ҳовлида турамиз. Орамиздан гап-сўз ўтмайди. Юртимизда Маъсуд ҳожи ота ва Василя ая каби оилага бош бўлиб юрган қарияларимиз омон бўлишини, дунё тургунча туришини.

Хулқар ҲОТАМБОЕВА

Ёз кунларининг бирида дўстларимиз билан бирга Фарғона водийсининг сўлим маскани - Шохимардонга дам олиш учун, корхонамиз дачасига бордик. Уртоқларим овқат қилишга унаб кетишди. Мен эса асир вақти бўлгани учун сой бўйида жой ҳозирлаб,

тиб олгандек бўлди. Лекин бахтга қарши у ҳам, аёл билан бирга сувнинг тезлигига ва совуқлигига бардош беролмай оқиб кета бошладди. Ҳалиги одам ўзини зўрға ўнглаб сувдан чиқиб олди. Аммо айни дамда ажал фақат шу аёлга ёпишган эди. Аёл узунлиги 8

ўша худуд милицияси эҳтиётсизлик оқибатида сойга тушиб ҳалок бўлган аёлнинг ҳужжатларини расмийлаштириб берди. Аёлнинг эри зорланиб: "Мен автомашинани ҳайдайдиган аҳволда эмасан", - деб қолди. Миллиционер одамлардан: "Шофёр борми", - деб сўради. Шунда мен ушбу опамизни Асака шахрига олиб бориб қўйишга ваъда бердим. Мархуманинг эрини айтишича, улар маблағ тўплаб ҳажга бришмоқчи бўлишар экан, лекин бахтга қарши уларига ўғри кириб пуллари уни ўғирлаб кетган экан. "Бироз бўлса ҳам Шохимардонни зиёрат қилиб келайлик, деб келгандик", - деди эркак чуқур «ух» тортди. Йўлда кечаси кетар эканман, хаёлимда бир оппоқ соқоли мўйсифид: "Сен ўғлим, қилган савоб ишинг учун ҳаж сафарига борасан", - деб хитоб қиларди. Мен эса фақат йилғари эдим. Чунки ҳажга бориш деган гап ўша дамгача менинг хаёлимда ҳам йўқ эди. Мархума опамизни Асакага, уларига олиб бордик. Қариндош-уруғлари унинг ўлганига ҳеч ишонмас, у худди ухлаётган одамдай ётар эди.

ЎША ВОҚЕАНИ

метрча келадиган катта кўприк тагидан ўтиб кетди. Мен уст-бошларим ҳўл, сойдан чиқиб, чинқириб йиғлаётган болаларни овутга бошладим. Болалар эса: "Биз ҳам сойга ўзимизни ташлаймиз, онажонимиз орқасидан борамиз", - деб тинмай йиғлашар эди.

КўП ЭСМАЙМАН

асир намозини ўқий бошладим. Намозимнинг ярмига етган эдим шеклилли, бехос ёш боланинг "онажон" деган чинқириви ва одамларнинг "ушланглар", деган ҳайқириви эшитилиб қолди. Шохимардон сойи муздек ва жуда тез оқади. Намозни бўзиб сой томон чопдим. Қарасам, сойнинг ўртасида бир аёл оқиб келаяпти. Мен ҳеч иккиланмай ўзимни сув бағрига отдим. Соининг ўртасига сузиб бориб аёлни тутиб олиш учун қулочларимни ёзиб турдим. Лекин оқиб келаятган аёл сойнинг нариги қирғоғидан ўтиб кетди. Шу вақт яна бир одам аёлни кутқариш учун сувга тушди. У оқаётган аёлни ту-

Хуллас, одамлар сойдан аёлнинг жасадини олиб чиқиди. Воқеа шундай бўлган экан. Қариндошлар Шохимардонни зиёрат қилгани иккита энгил автомобилда болалар билан бирга келишган. Улар сойнинг устига қурилган сўрида роса дам олиб, энди кетиш тарафига тушишганда бирдан ҳалиги аёлнинг ўғли "адидас" жемперини сойга улоқтириб юборди. Аёл шу жемперни оламан деб сойга тушиб кетган экан. Мархума аёлнинг жасадини оқ матога ўраб "Москвич" автомашинасининг орқа ўриндиғига ётқизиб қўйилди.

Тўлқин ҳожи ФОЗИЛОВ, Марғилон шахридаги трактор таъмирлаш корхонаси муҳандиси

НАҲОТКИ ЯНА БИР ОИЛА БУЗИЛСА...

Мени қўлимга қалам олиб таҳририятга хат ёзишга мажбур қилган сабаб, синглимнинг ҳаёти... 1999 йилда яхши ниятлар билан оиламиз кенжа-тойи — синглим Шойрани турмушга узатдик. Лекин ҳаётнинг оғир синовлари синглимнинг бошига жуда эрта тушди. Бир ой бўлмасдан қайнонасининг қилиқлари бошланди. Хар кун арзимаган нарсалардан жанжал чиқарарди. Синглимнинг юлдузи қайнонасининг юлдузига бўлган қайнона, кейинкейин юриш-туришидан, қилган ишларидан камчилик ахтараверди. Айниқса, унинг ёшини юзига солгани ўтиб тушди. Ахир совчи бўлиб келганда синглим неча ёшдалигини биланган-ку. Аслида, син-

лимга кўп совчилар келдию, лекин тақдир пешонасига шуларни битган экан. Шойрани 26 ёшида узатдик. Қуёви билан оралари бир ёш. Хуллас, қайнона - Ш. опа назаримда жуда энгилтаклик, сабрсизлик қилдилар. Синглимга болам-бўтам деб ширин гапирмаганлари ҳам етмагандек, лоақал тўғри сўз билан йўлга соллолмадилар. Хуллас, Ш. опага синглимнинг ўзиям, ишям ёқмай қолди. Лекин кўёвим билан синглимнинг муносабатлари жуда яхши эди. Қайнона шуни ҳам ҳазм қилолмай, хар кун йўлга синглимни ёмонлашдан чарчамаган. Синглим шу тахлит уч ой чидади. Охири тоқат қила олмай уйга қайтди. Ҳаммасидан ҳам қайнонаси уйимизга телефон қилиб: "Қизингизнинг нарсаларини олиб келинглар", - деб куракда турмайдиган гапларни айта-

ТўЛИН ОЙДЕК БАХТГА ЭРИШИНГ...

- Сурхондарё воҳасидан қўнғирок қилаяпман, опа. Ёшим 18 да. Ўқини битирганман. Яхши бир жойга унаштирилганман ҳам, бир нарсани ҳеч тушуна олмаяпман-да, - деди Лолбар исмли бу қиз. - Биз Нарғиз билан бир мактабда ўқиганмиз. Шу қизнинг ҳаёти ҳақидаги бир-иккита саволлар мени қийнапти-да.

дейиш мумкин? Иккиси ҳам ҳеч қаерда ишлашмас... Келин бўлиб уни, қувв бўлиб буниси ҳам тўй қўришгани йўқ. Опа, айтинг-чи севаги дея ўз ақинларини изтиробга солиш бахт дейилади? Ахир тўй-томошасиз оила қуришдан кўра ота-она танлаган йигитга турмушга чиқиб бахтли бўлиш, иззат-хурмат билан бир оиланинг суюкли келини бўлиш яхши эмасми? Ҳозир биз дугоналар Нарғизга ачинамиз. Чунки қўни-қўшниларникида тўй бўлиб оппоқ либосдаги келинчақ ҳамманинг хавасини келтириб қириб келганида унинг кўзларига ёш тўлади. Маънос бўлиб қолади. Шунинг учун тўйларга боргиси ҳам келмайди.

Қўнғирок, зарингиздан бири

- Ўша Нарғиз исмли қиз билан бир мактабда ўқирдик. У бир йигит билан танишиб аҳду-паймон ҳам қилишганди. Уларнинг севгисига ҳамма ҳавас қиларди. Лекин йигитдан совчи келганда қизнинг отаси кўнмади. Йигит эса унга: "Агар мени десанг, мен билан бирга кетасан. Кейин ба-

Келин бўлиш арафасида турган бу қизнинг ўз дугонаси Нарғиз ҳақидаги сўзлари мени ўйлантириб қўйди. Қиз борки, оппоқ либос кийиб тўй-ҳашам билан ўзга уйга ке-

У йигити билан кетиб қолдимиз?

- Ҳа, минг афсуски Нарғиз ўйламасдан иш қилди. Бир кун йўша йигити билан келишиб, бунинг устига ота-онасининг, акаларининг тўй учун йиғиб юришган 200 минг сўм пуллари олиб кетиб қолибди. Бунинг билан онасининг қон босими ошиб, касал бўлди. Отаси, акалари ҳам маҳаллага чиқа олмай қолишди. Уят, номуздан бошлар эгилди.

Йигитнинг ота-оналари-чи, бунга қандай қарашди?

- Воҳидининг янғасиникида бир ой туришгач, Нарғизни яна отасининг уйига олиб келишди. Иримига совчи келган бўлди. Тўй учун йигитнинг ота-оналари юз минг сўм пул беришди. Тўй ҳам бўлгани йўқ. Уни ими-жимиде тўртта аёл йигитнига олиб бориб қўйишди, холос. Йигитнинг ҳам оилави аҳволи оғир эди. Ҳозир ижарада яшайпти. Эри ҳам, Нарғиз ҳам ишламайди. Йигит энди 18 га қирган, Нарғиз эса 17 га тўлади. Воҳидининг уйланмаган учта акаси бор. У эса энг кенжа ўғил. Ҳозир қишлоқдагилар хар хил гапларни гапириб юришибди.

лин бўлиб боришни орзу қилади. Эзгу ниятлар билан яхши қувв кўриш орзусида фарзандини воёга етказган ота-онанинг оқ фотиҳаси билан узатилиш қандай чиройли. Файзли даврага оққушдек гўзал келинчақ бўлиб қирган қайда-ю... Ота-онанинг бошини ҳам, кўзларини нам қилиб, маломатга ташлаб кетиш қаёқда?..

Қандай гапларни гапиршяапти?

- Қўпчилик уларнинг бир-бирларига бўлган севгиси қаттиқ экан, шунча қаршилик қилишса-да, барибир ўз сўзларида маҳкам туришди. Мана энди улар бахтли-саодатли яшаша-дай дейишса, бировлар аксинча гапиршяапти. Орадан бирор йил ўтганидан кейин фарзанд туғилса, рўзгорнинг ташвишлари билан бўлиб турмушлари бузиллиб ҳам кетиши мумкинмиш. Ҳаётда ҳамма нарсадан бир текисда давом этмаслиги рост. Шундай кунларнинг бирида Нарғизнинг эри: "Ўзинг ҳамма нарсани ташлаб, ота-онангнинг бошини эгиб ортимдан югуриб келгансан", - дея юзига солмасмикан?

Олисан қўнғирок қилган синглимга ҳам, балоғат остонасида турган қизларга ҳам шундай дегим келди: - Қизларжон! Хар бир хонадонда гулдек очилиб келаятган фаришталарим! Ўзингиз бир ўйлаб кўринг! Ахир қайси ота-она ўз бағридаги гулни топташларини истайди? Сизлар-ку ёшлик бешошиги билан кўп насага беъэтибор бўларсизу, лекин ота-онангиз...

Бу ҳақда сизнинг фикрингиз қандай? Сизнингча улар ўзлари истаган, севги билан қурилган бахтли оилага етишди деб ўйлайсизми?

- Мен худди ана шунинг учун ҳам сизларга қўнғирок қилаяпман-да. Тўғри, улар бир-бирларини севиб қолишганди. Мана бирга яшашмоқда ҳам... Бирок, бунинг қандай қилиб бахт

Элу-юрт ичиде ўғил-қизининг орзу-хавасини кўришни истамайдими? Ким ўз боласига ёмонликни соғинади? Фақат катталарнинг қўпни кўрганлиги, қайси оиланинг фарзанди қандайлиги уларга маълум-да. Нарғизнинг ота-онаси ҳам совчи қўйган Воҳидининг учта акаси борлигини, ҳали бўлажак қуввалари бир ишни этагини тутмаганлигини кўриб рози бўлишмагандир-да. Ахир халқимизда тегирмон ҳам на-бати билан айланади деган гап бор-ку! Хали бирор касби, ишининг тайини йўқ ўргина йигитчага қиз беришдан аввал шуларни ўйлашган бўлса керак. Ваҳоланки бахтга эса фақат ота-онанинг розилиги, оқ фотиҳаси билангина етиш мумкин. Ўзлари пиширган ошни ичадилару, лекин қўнғилларидеги изтиробни қайга яширадилар? Ёру-дўстларининг тўйларида ўзига шундай тўйлар буюрмагани Воҳидга ҳам алам қилиши турган гап. Нарғиз билан Воҳид эҳтимол бахтлидир. Лекин бу бахтининг бир томони кем-тик эмасмикан? Биз эса қизларжон, ҳаммангизга тўлиноидек тўлиқ бахт ёр бўлишини истар эдик.

Басира САЙИДАЛИЕВА

ЗАМИРА

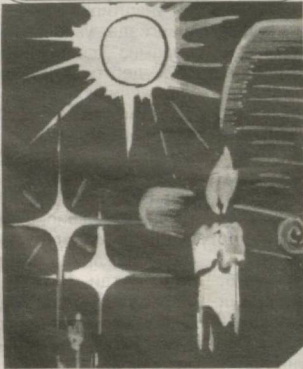

АСҚАД МУХТОР ЎГИТЛАРИ

Дедим:
- Айтингчи, устоз, фалакнинг гардиши билан қайта дунёга келсангиз, тагин шу умр йўлини танлармидингиз?
Дедилар:
- Ҳа, шу йўлдан борардим, аммо хатоларимни такрорламаслик пайида бўлардим.
Дедим:
- Хатоларингиз кўпми, сирми?
Дедилар:
- Умрим давомида кам билим олганим, кўпроқ хунар ўрганганим, устувор заковатга эришганим менинг хатоларимдир.

риш, вояга етказиш бандасининг ўзига боғлиқдир.
Дедим:
- Ақллиқнинг бош белгилари недур?
Дедилар:
- Киши ақлли бўла борган сари одамлардаги бу хислатни кўпроқ илғайди ва қадрлайди. Кўп нарсалар ақли етган киши кўп нарсани кечира билди.
Дедим:
- Тагин-чи?
Дедилар:
- Ҳокисор ва камтарин бўлади.
Дедим:

ДОНИШНОМА

Дедим:
- Киши билимли, хунарли, заковатли бўлса, нималарга эришади?
Дедилар:
- Омад уларга икки қўлини чўдакдек талпинади.
Дедим:
- Сиз бундай кишиларга не мурувват ва саховатларни раво кўрардингиз?
Дедилар:
- Ихтиёр менда бўлса, меҳримни қўшиб берардим.
Дедим:
- Минбарга кўтарилётган кишига нима дейишни истардингиз?
Дедилар:
- Сен роҳиб эмассан, нотиксан - юрагингни оч!
Дедим:
- Инсон фарзанди учун энг муҳими билимми, хунарми ёки заковатми?
Дедилар:
- Энг муҳими - ақл!
Дедим:
- Наҳотки ақл ҳаммасидан устун ва бирламчи бўлса?
Дедилар:
- Илло, шундай!
Дедим:
- Энди ақлга эришиш йўлларини айтинг.
Дедилар:
- Табиат ва жамият ҳар бир кишига озми кўпми заковат уруғини ато этади. Уни авайлаб унди-

- Ҳокисорлик ўз қадрини ерга уриш эмасми?
Дедилар:
- Фақат китбор ва манманлар наздида шундай.
Дедим:
- Фурурга ўхшаш жоҳиллик недур?
Дедилар:
- Жаҳл!
Дедим:
- Баландликка ўхшаш пастлик недур?
Дедилар:
- Манманлик.
Дедим:
- Ожизлик аломати недур?
Дедилар:
- Маҳаллийчилик, миллатчилик.
Дедим:
- Бу иллатлар нимага олиб келди.
Дедилар:
- Адоватга
Дедим:
- Адоват-чи?
Дедилар:
- Хунрезликка!
Дедим:
- Ақллиқнинг тагин қанақа нишоналари бор?
Дедилар:
- Улар мантиқий оқибатни билиб иш тутадилар.
Дедим:
- Тагин-чи?
Дедилар:
- Улар кам гапириб, кўп тинглайдилар!

Нусрат РАҲМАТ Самарқанд

Ўтган сонларнинг қисқача мазмуни: Лобар билан Равшан ёшлигида бир-бирини севади. Аммо бир-бирига етиша олишмайди. Йиллар ўтиб улар бир-бири билан хуфя учраша бошлашади. Бу гаплар Равшаннинг хотини — Розиянинг қўлига етиб боради. У бу гапларни «тағиса етиш» учун эрининг «синфдошлар зиёфати»га боради. У ерда Лобарни учратади...

Зиёфат ана шундай хуфя шивир-шивир, ошқора говур-гувирлар билан қизигандан-қизиб кетди. Розия биринчи марта қатнашаётгани учунми, ёки Лобар билан бехосдан кўзлари тўқнашиб қолаётганиданми, ўзини жуда ноқулай ҳис

юбормаслик учун лабини қаттиқ тийлади... Кўзларидан оқайтган шашқатор ёш юзларини юва бошлади... Розия бир оз фурсат ўтгач, ўзини бироз босишга ҳаракат қилдида, Умиджонни кўтариб, шошилмасдан ичкарига кирди. Ичкарида эса

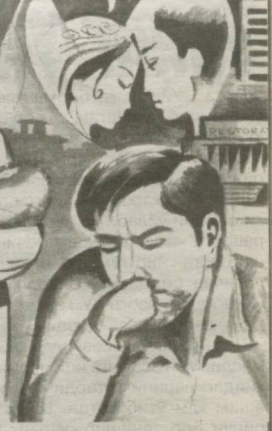
сўндирилмабдимми, бахтли экан. Гарчи гуноҳқор бўлсанг ҳам сенга ҳавасим келаяпти, Лобар". Розия бу сўзларни пичирлаб айтди-ми, хаёлидан ўтказдимми, англолмади.

Кечаги ичкиликнинг та-

ЁШЛИКДА БЕРГАН КЎНГИЛ

қиларди.
Атрофдагилар ҳам ўзларини бепарво тутишар, аммо ҳамманинг хаёли уларда эди.
Лобар ўзини эркин тутар, даврага тушиб ўйнар, Равшандан худди аламини олаётгандек, бошқа синфдош йигитларга эркалик қилар, бундан жаҳли чиққан Равшан эса ўзини зўрга босиб ўтирарди. У бир-икки пиёла ароқни кетма-кет иборди. Энди у Лобарга суқланиб-суқланиб қарар, бу қарашларини хотини сезиб қолмаслиги учун ҳаракат қилар, бироқ бунинг удасидан чиқолмасди. Розия ҳаммасини сезиб ўтирар, ичидан титраб чиқаётган аламини босишга уринарди. Унинг рашқ аралаш нафрати юзларида акс эта бошлади. Ҳайриятки, шу пайт Умиджон "Ташқарига чиқаман", деб қолди, бўлмаса...

Лобар билан Равшан бирига бирига яқинроқ ўтирар, иккаласи нима ҳақида ширлашиб гаплашишар, Лобар кўзларини сузиб нозланар, бунга сари Равшан унга тикилиб қарарди. Розия бо-яги ҳолидан бешбаттар аҳволга тушди. Мансур жўраси кузатиб турган эканми Равшанга: "Ўғлингни ушлаб ўтир", деб Умиджоннинг унинг қўлига тутди. Шундан кейингина Равшан Розиянинг кириб келганини кўрди... Лобар бир Равшанга, бир Розияга қаради. Орадаги ноқулай вазиятни юмшатиш учун Мансур Лобарни ўйинга тортди.

Розия Умиджонни кўтариб, ошхона орқасига ўтди. Бир оз вақт ўтгач, ошхона олди-га Равшаннинг бир-икки ўртоғи овқат ташиб учун келиб қолди. Қоронғи жойда тургани учун, Розияга улар яққол кўриниб турар, улар эса Розияни сезишмади ҳам...
- Равшаннинг шарманда бўлишига сал қолди-я. Агар хотини Лобар билан юришини билиб қолса, ҳолига маймунлар йиғласа керак...
- Халиям юрагидеги ўша севгиси кетмаган экан-да. Ўзини ўлдираман, деб қолувди, Лобарни деб, эсингдами?
- Э, у пайтлар ёш эдик. Энди бу ишлар оилани эркакка ярашадими?
- Лобарингизга гап кўп, жўра...
- Кўйсаларинг-чи шу гапларни, йигитлар...
Розиянинг қўлига бу сўзлар узоқ-узоқлардан акс садо бериб эшитилар, кўзлари бир нуктага тикилган ҳолда жонсиз, бемажол бўлиб қолган эди. Ўғилчиси: "Ая, ая, юринг, уйга кирайлик", демаганида, ким биларди яна қанча вақт шу ҳолатда турарди. Розия ўкириб

сиридан Равшан кечроқ уйғонди. Ўрнидан тураётиб ёнида ётган қозғога кўзи тушди. Кўнгли ноҳуз бир нарсани ҳис қилиб, уни олиб ўқишга тутинди:
"Равшан ака. Лобар билан ўрталарингиздаги муносабат, ҳали ҳам уни унутолмаганингиз энди менга аён. Кеча Ғофирларниқига зиёфат учун эмас, эшитганларим ростлигини билиш учун борган эдим. Тасодифан синфдошларингизнинг сиз ва Лобар ҳақидаги суҳбатини эшитиб қолдим ва бунинг ҳақиқат эканлигига ишондим. Сиз билан жанжаллашимиз, болаларингизга ва менга хиёнат қилганлигингиз учун сизни қарғашим мумкин эди, аммо юрагингиздан жой ололмаганимни, қалбингиздаги Лобарга бўлган муҳаббат ҳали ҳам ўчмаганини тушундим. Сиз билан уриниб, қалбингизни жароҳатлай олмайман. Усиз ҳам мен билан шунча йил яшаб азобланиб келаятган экансиз. Бошқа аёлнинг сочини силаган кўларингиз билан болаларингизнинг бошини силашингизни хоҳламайман. Хаёлларингизга, учрашувларингизга ҳалақит бермаслик учун, кетаяпмиз..."

Розия яна озроқ ўтирса, қай аҳволга тушишини кўз олди-га келтирди-да эрига қараб:
- Кетамиз! - деди қатъий оҳангда.
- Нима учун, ҳали эрта-ку?
- Умиджоннинг ухлайдиган вақти бўлди, - деди-да, эрининг жавобини ҳам кутмай эшик сари юрди.
Равшан синфдошларига узрини айтиб хайрлашаркан, Лобарга қараб: "Эртага ўтаман", - дейишга ҳам улгурди.
...Йўлда иккаласи ҳам бири-бирига бир оғиз "чурк" этишмади. Ухлаб қолган ўғлини бағрига босиб келаркан, Розия ташқарига тикилган кўйи хаёл сура бошлади: "Бахтли экан... Равшандек йигитнинг муҳаббатини шу пайтгача

Розия яна озроқ ўтирса, қай аҳволга тушишини кўз олди-га келтирди-да эрига қараб:
- Кетамиз! - деди қатъий оҳангда.
- Нима учун, ҳали эрта-ку?
- Умиджоннинг ухлайдиган вақти бўлди, - деди-да, эрининг жавобини ҳам кутмай эшик сари юрди.
Равшан синфдошларига узрини айтиб хайрлашаркан, Лобарга қараб: "Эртага ўтаман", - дейишга ҳам улгурди.
...Йўлда иккаласи ҳам бири-бирига бир оғиз "чурк" этишмади. Ухлаб қолган ўғлини бағрига босиб келаркан, Розия ташқарига тикилган кўйи хаёл сура бошлади: "Бахтли экан... Равшандек йигитнинг муҳаббатини шу пайтгача

Газетхонларимиз ижодидан

ЎҒЛИМ БУГУН СЕН ТУҒИЛГАН КҮН
Кувончларим чексиздир бу кун,
Ўғлим бугун сен туғилган кун.
Ўн саккизга тўлибди ёшинг,
Пайвастадир қайрилма қошинг,
Омон бўлсин бу азиз бошинг,
Ўғлим бугун сен туғилган кун.
Кеча эдинг жажжи бир ниҳол,
Бугун ўсиб топибсан камол.
Улғаявер ҳеч кўрма завол,
Ўғлим бугун сен туғилган кун.
Ортаверсин дўстларинг бисёр,
Омаду-бахт доим бўлсин ёр.
Иқболинган бўлайлик хушҳол,
Ўғлим бугун сен туғилган кун.

ВАҒФО ИСЛАБ...
Сендан вафо қутиб ёрим,
Кўзи гирёнлар бўлдим.
Нечун бир бор йўқламансан,
Дея ҳайронлар бўлдим.
Сендан ҳамон жавоб йўқдир,
Дили вайронлар бўлдим.
Оқибат сендан эй, ёрим,
Ўзни бегоналар билдим.
Маъсуда АСҚАРОВА
Тошкент шаҳри,
Чилонзор туманидаги
496-боғча тарбиячиси

Оила ва жамият
Муаллиф фикри таҳририят нуктаи назаридан фарқ қилиши мумкин. Фойдаланилмаган қўлёзмалар таҳлил қилинмайди, муаллифларга қайтарилмайди, ёзма жавоб қилинмайди.
Газетадан кўчириб босилганда «Оила ва жамият»дан олинганлиги албатта қайд этилсин.

БОШ МУҲАРРИР: ДИЛБАР САИДОВА
Қабулхона: (Тел. ва Факс) 133-28-20
Табриқлар, эълонлар: 133-04-50
МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент - 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй.
«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахо-
наси. Манзил: Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти - 20.00
Босишга топширилди - 20.00
Газета таҳририят компьютер базасида терилди ва саҳифаланди.

ҲОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» Акционерлик компанияси
ОБУНА ИНДЕКСИ - { яқка обуначилар учун 176
Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида № 33 рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г - 3126. Формати А-3, ҳажми 2 босма тобқ.
Баҳоиси эркин нарҳда. Адади — 30 000
Саҳифаловчи — Жъафар ЖАББОРОВ.
Рассом — Набижон ХОЛМУРОДОВ.
Навбатчи - М. СОДИКОВ.